

Editor: colectivul redacției
Sediul redacției
or. Chișinău, str. Pușkin 22,
Casa Presei, et. 5
Tel.: 23-37-91, 23-42-24, 23-40-17
E-mail: faclia@moldnet.md

Făclia

Săptăminal de informație, opinie și cultură pedagogică

Domnului Vitalie Meșter,
director executiv al AO CDPD

str. Pușkin 16, of. 5

de la redacția Săptămânalului "Făclia",

str. Pușkin 22, of. 540

La apelul Dvs. Nr.79 din 22.08.2018 vă informăm că am expediat solicitarea de extragere din arhive și colecții a nr.13 din 1 aprilie 2016 a Săptămânalului "Făclia", pe data de 14 decembrie 2017, lista bibliotecilor o anexăm. Scuzele le-am inserat în ziarul "Făclia" pe 14 septembrie 2018.

Redactor șef

Tudor RUSU

Lista bibliotecilor pe adresele de e-mail ale cărora Săptămânalul "Făclia" a trimis solicitarea de extragere din arhive și colecții a ediției sub nr.13 din 1 aprilie 2016 conform deciziei judiciare.

Adrese electronice biblioteci diverse din R.Moldova:

1. Biblioteca "M.Lomonosov", Chisinau - lomonosov@hajdeu.md
2. Biblioteca "H.Botev", Chisinau - botev@hasdeu.md
3. Biblioteca Nationala a R.Moldova - biblioteca@bnrm.md
4. Biblioteca Nationala "I.Creanga" - deposit.central@bncreanga.md
5. Biblioteca mun. B.P.Hasdeu - municipala@hasdeu.md
6. Biblioteca USARB - libruniv@usarb.md
7. Biblioteca ASM - library@lib.ase.md
8. Biblioteca UPS "I.Creanga" - biblioteca@upsc.md
9. Biblioteca AAP - biblioteca@aap.gov.md
10. Biblioteca UCCM - biblucm@mail.md
11. Biblioteca US Cahul - biblkdu@yandex.ru
12. Biblioteca "Transilvania" - biblioteca.transilvania@gmail.com
13. Biblioteca "Stefan cel Mare" - stefancelmare@hasdeu.md
14. Biblioteca "Traian" - bibliotecatraian@gmail.com
15. Biblioteca "Tirgu Mures" - bptirgumures@gmail.com
16. Biblioteca "Maramures" - filialamaramures@gmail.com
17. Biblioteca "Maria Dragan" - biblioteca.dragan@gmail.com
18. Biblioteca "Liviu Rebreanu" - bibliorebreanu@gmail.com
19. Biblioteca "Codru" - biblioteca.codru2@gmail.com
20. Biblioteca "Centrul M.Eminescu" - centrul2000@gmail.com
21. Biblioteca Carpineni - ciugureanufeodora@gmail.com
22. Biblioteca Leova - biblioteca.leova@mail.ru
23. Biblioteca mun.Balti "E.Coseriu" - bibliobalti@gmail.com
24. Biblioteca "M.Sadoveanu", Soroca - m.sadoveanu.soroca@gmail.com
25. Biblioteca "M.Eminescu", Falesti - biiblioteca_falesti@yahoo.com
26. Biblioteca "A.Donici", Orhei - biborhei@gmail.com
27. Biblioteca Nisporeni - bprnispor@gmail.com
28. Biblioteca "Gr.Vieru", Calarasi - bibliotecacalarasi@yahoo.com
29. Biblioteca Oraseneasca Basarabeasca - ian4eva@mail.ru
30. Biblioteca Anenii Noi - office@biblio-aneni.info
31. Biblioteca Cahul - biblioteca_cahul@mail.md
32. Biblioteca "A.Plamadeala", Hincesti - brplamadeala@mail.md
33. Biblioteca raionala Ocnita - bibliotecaocnita111@rambler.ru
34. Biblioteca Singerei - costetcaialilia@gmail.com
35. Biblioteca copii Vadul lui Voda - proca_bibl@yahoo.com
36. Biblioteca Serpeni - n.botnari@mail.ru

SPECTACOLUL VIEȚII

LUMEA FEERICĂ A COPILĂRIEI ÎN OPERA GALINEI CANTOR-MOLOTOV

Născută la 7 februarie 1947, în satul Nebolci, regiunea Novgorod, Federația Rusă, ea absolvă, în 1964, Școala medie din orașul Kronstadt. Încă din anii de școală era pasionată de desen și sculptură, frecventând studioul de arte al uzinei din acest oraș. Între anii 1966-1971 studiază și absolvă cu diplomă de eminență Institutul de Teatru, Muzică și Cinematografie din Leningrad (astăzi Sankt Petersburg) la specialitatea pictor-scenograf pentru teatrul de păpuși. Din 1972, împreună cu soțul Vladimir Cantor, la invitația Ministerului Culturii al RSSM, se transferă cu traiul la Chișinău. Galina Cantor-Molotov și soțul ei lucrează în calitate de pictori-scenografi la Teatrul Republican de Păpuși "Licurici", la Teatrul televizat de păpuși "Prichindel" și, ca pictor-scenograf principal, la Teatrul Municipal de Păpuși "Guguțu". Activitatea sa prodigioasă n-a rămas neobservată de publicul larg și de specialiștii în domeniu: din 1974, ea este membru al Uniunii Teatrale din Republica Moldova, în 1978, devine membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova, din 1998, este membru al Asociației Internaționale a Artiștilor Plastici (AIAP-UNESCO), în 2001, este laureată a Premiului UAP în domeniul scenografiei.

Între 28 aprilie și 15 mai 2016, Galeria Constantin Brâncuși din Chișinău a găzduit o expoziție de excepție: cea a pictoriței-scenograf Galina Cantor-Molotov.

Expoziția vernisată a inclus păpușile din spectacolele *Lampa fermecată a lui Aladin* (2012), *Ioana și focul* (2009), *Cenușăreasa* (1975), *Gelsomino în țara minciunilor* (1979) ș.a.

PĂPUȘI DORNICE DE DISCUȚII, DE SCHIMB DE OPINII

Măștile în papier-mâché din spectacolul *Gelsomino în țara minciunilor* sunt reprezentări grotești, caracterul personajelor fiind sugerat de privirea acestora, de mimica și caracteristicile chipurilor. Polarizarea caracterelor între bine și rău, lupta continuă dintre acestea este redată cu mare grijă prin detaliul de costum specific unei anumite epoci și stări sociale, prin culoarea care, prin eferescența sa, creează o anumită dispoziție în spectacole, prin detaliile de portret care sugerează copiilor caracterul personajului.

„Fiind copil, îmi plăcea să mă joc cu păpușile și, devenind matură, am hotărât să fac din asta o profesie” – ne destăinuie artista. Într-adevăr, cele peste 100 de spectacole, la care a fost pictor-scenograf, sunt o mărturie îndubitabilă că Galina Cantor-Molotov este un mentor în lumea copiilor, păpușile fiind pentru ea fapuri vii, cu care ea „discută și face schimb de păreri”. Și în sala de expoziție personajul Aladin, spre exemplu, poartă o discuție sinceră cu vizitatorii care, indiferent de vârstă lor, sunt atrași de aceste păpuși ce emană lumină din lumea feerică a copilăriei.

ARTISTAL SCENEI, PICTOR-SCENOGRAF

Profesia de scenograf presupune și realizarea unor crochiuri, ca cele create pentru confecționarea măștilor și marionetelor pentru spectacolul *Gelsomino în țara minciunilor* (1978) sau cele pentru spectacolele *Baba-Cloașă în copilărie* (1978), *Buratino* (1973), *Cenușăreasa* (1975), *Dănilă Prepelec* (1979), *Cozeta* (1975) etc.

Aceste schițe au valoarea unor lucrări de sine stătătoare, cu păstrarea dominantei cromatice, stilului și a narativității imaginii.

Dealtfel, pictura ca gen autonom este prezentă în această expoziție sub forma diverselor peisaje: *Iriși* (2002), *Biserica Constantin și Elena* (2004), și naturi statice: *Natură statică cu mere* (1997), *Flori galbene* (1991), *Flori de câmp* (2013) și multe altele. Lucrările posedă un caracter coloristic pastelat, nuanțat și apropiat de modelele din realitate. O influență clară asupra creației Galinei Cantor-Molotov au avut-o maestrul Ada Zevin și Mihai Grecu, influența care se resimte și în lucrările mai târzii, cum este, de exemplu, *Natură statică cu dovleac* (1997). Predilecția autoarei pentru pitoresc în peisajele sale cu flori vii și căsuțe bătrânești pitulate între dealuri este o mărturie a admirației sale pentru Moldova, care a primit-o ospitalier.

Aladin
(2012, papier-mâché)

Cozeta
(1975, papier-mâché)

FEMEIA ÎN RAI, VIZAVI DE ARTA FESTIVĂ

O altă pasiune a Galinei Cantor-Molotov este arta textilă, pasiune care începe odată cu participarea, în anii 1998-2008, la mai multe ateliere *plein aire* ecologice, organizate de Academia de Arte din Lvov. Aceste ateliere *plein aire*

aveau scopul de a-i învăța pe meșterii populari să se folosească de coloranți naturali, extrași din plante. Pasiunea pentru arta textilă s-a soldat cu apariția unor compoziții, care, în mare parte, conțin figuri umane stilizate în manieră populară, dar care sunt preponderent moderne: *Domnișoare* (1998), *Plin de soare* (2000), *Carpații* (1998), *Femeia în rai* (2003), *Adam și Eva* (2002), *Ochii* (2001), *Teatrul* (2001), *Peștii* (2002) etc. Respectând coloritul național și cultivând o manieră proprie de compunere în formatul covorului, Galina Cantor-Molotov ajunge la soluții nestandarde cu peisaje, nuduri, naturi statice, interpretate liber, dezinvolt.

Artista se dedică și genului ceramicii și celui al sculpturii. Piesele de ceramică au aspectul unor măști, coloritul redus la trei nuanțe (ocru, albastru și alb), modelarea energică a măștilor, – toate redau diverse dispoziții și sunt mărturie elocventă ale dotării multilaterale a spiritului creator al artistei. Libertatea tratării formei în *Portretele* (1990, șamotă) și *Autoportret* (1990, șamotă) demonstrează cât de mult ar fi avut de câștigat sculptura autohtonă, dacă artista s-ar fi dedicat acestui gen.

Alăndu-te în atmosfera feerică a expoziției cu lucrări ale Galinei Cantor-Molotov de la Galeria Constantin Brâncuși, te poți convinge cât de departe te pot aduce visele candidă, suplinite de munca asiduă zi cu zi și de totala dedicație artei.

Ana MARIAN,
critic de arte

„FĂCLIA” – CITITORUL: DIALOG PERMANENT

„Făclia” își cere scuze pentru publicarea articolului „Diversiunea incluziunii handicapatilor”, din 1 aprilie 2016, semnat de dr. în psihologie, Vitalie Pastuh-Cubolteanu.

Instanța a decis că autorul și-a permis în articol un lexic dur și ofensator, ce poate fi interpretat ca o discriminare a copiilor cu cerințe speciale.

Totodată, alături de scuze, redacția roagă cititorii să pătrundă ei înșiși sensul real al lexemei – DIVERSIUNE. Oare nu e clar că e vorba despre o diversiune împotriva incluziunii, nu împotriva copiilor cu dizabilități?

Redacția a admis articolul anume pentru critica în adresa responsabililor ministeriali și ai diferitelor ONG-uri de a realiza incluziunea pe nepregătite; or anume irresponsabilitatea poate fi real calificată drept o diversiune. În niciun caz, diversiunea persoanelor cu cerințe speciale.

Secretarul de Stat al Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Angela Cutasevici, a participat la ședința de lucru cu responsabilii de atestare a cadrelor didactice din cadrul Organelor Locale de Specialitate în Domeniul Învățământului (OLSDI), care s-a desfășurat în incinta Colegiului „Al. Mateevici” din mun. Chișinău.

În debutul ședinței, organizată în scopul demarării procesului de atestare din sesiunea 2018-2019, secretarul de Stat, Angela Cutasevici, a accentuat necesitatea respectării prevederilor noului Regulament de atestare a cadrelor didactice din învățământul general, aprobat prin Ordinul Ministerului nr. 62 din 23.01.2018. „Acest document facilitează procedura de atestare a cadrelor didactice prin birocratizarea portofoliului de atestare cu 50%, prin stipularea concretă a condițiilor de accedere la un

ATESTAREA CADRELOR DIDACTICE ÎN VIZORUL MECC

anumit grad didactic sau de confirmare a acestuia, precum și prin descentralizarea confirmării gradului didactic I la nivel de OLSDI și II la nivel de instituție de învățământ”, a subliniat Angela Cutasevici, îndemnând responsabilii de atestare să monitorizeze activitatea Comisiilor de atestare la nivel instituțional, să asigure transparență, corec-

titudine și obiectivitate în procesul de atestare, precum și să organizeze sesiuni de informare cu privire la necesitatea respectării prevederilor legale și a Codului de etică al cadrelor didactice.

În context, oficialul a sugerat responsabililor de atestare să semneze angajamente atât cu membrii Comisiilor de atestare, cât și cu ca-

drele didactice supuse atestării, prin care se obligă să respecte prevederile Regulamentului de atestare și a Codului de etică a cadrelor didactice, pentru a nu exista suspiciuni de corupție, a nu se implica în plagierea lucrărilor metodice sau a rapoartelor de autoevaluare și pentru a evita conflictele de interese.